

Svetlana S. Vuksanović*
Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Medicinski fakultet

Minja S. Radonja
Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Filozofski fakultet

УДК 811.163.41'27:811.111'27
DOI: 10.7251/RFFP2022119R
Оригинални научни чланак

FORMALNO-SEMANTIČKA ANALIZA ŽARGONIZAMA U SRPSKOM I ENGLISKOM JEZIKU¹

Predmet ovog rada jeste analiza žargonizama u srpskom i engleskom jeziku. Ovo međujezičko kontrastivno istraživanje imalo je za cilj da utvrdi formalnu i semantičku realizaciju prevodnih ekvivalenata žargonizama u jeziku cilju. Korpus čini 240 primjera žargonizama pronađenih u 6 filmova. U polaznom jeziku smo pronašli realizacije žargonizama na nivou morfeme, riječi, sintagmatske i prijedloško-padežne konstrukcije, te rečenice. U okviru navedenih kategorija, klasifikovali smo i statistički obradili sve prevodne ekvivalente u jeziku cilju, krećući se od najmanje do najviše strukturne jedinice. Analiza semantičkog aspekta prevodnih ekvivalenata žargonizama nudi sljedeće kategorije: (i) žargonizam preveden žargonizmom, (ii) žargonizam preveden neutralnom riječju, (iii) djelimično preneseno značenje i (iv) nulta ekvivalencija. Analiza je pokazala da je preko 80% žargonizama u svim kategorijama prevedeno istom strukturnom jedinicom, što svjedoči o sličnosti ova dva jezika u pogledu forme. Takođe, 45,42% primjera u kojima je žargonizam preveden žargonizmom jesu samo dobar pokazatelj da značajan broj adekvatnih žargonskih prevodilačkih rješenja postoji i u jeziku cilju. Prema tome, formalno-semantičkom

---

* cecavuk119@gmail.com

¹ Rad je nastao na osnovu usmenog saopštenja na trećoj studentskoj lingvističkoj konferenciji „StuLiKon“, koja je održana na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, u aprilu 2014. godine.

analizom došli smo do zaključka da u datom korpusu ne ostoje velike razlike kada su u pitanju žargonizmi.

Ključne riječi: engleski, kontrastivna analiza, srpski, značenje, žargonizmi

UVOD

Ovaj rad se bavi analizom žargonizama u srpskom i engleskom jeziku i njihovim prevodnim ekvivalentima. Žargonizmi su izuzetno zanimljivi po svojim stilskim i funkcionalnim odlikama. Najznačajnija funkcija žargona jeste iskazivanje socijalne pripadnosti, a kako su socijalne grupe dio date kulture, upotreba žargona je, dakle, dijelom i kulturnološki određena. Ono što smo željeli da provjerimo ovim međujezičkim kontrastivnim proučavanjem jeste kako su prevodni ekvivalenti žargonizama realizovani formalno i semantički, kao i moguće uzroke određenih prevodnih rješenja.

Glavna hipoteza rada glasi da se dva jezika ne razlikuju značajnije po formalno-semantičkim karakteristikama žargonizama u datom korpusu. Žargonizmi u oba jezika formalno će biti realizovani na nivou iste strukturne jedinice i ta jedinica biće najčešće riječ. Isto tako, kada je prenos semantičkog značenja u pitanju, pretpostavili smo da će značenje u velikom broju primjera biti uspješno preneseno, ali da se to neće uvijek postići žargonskim prevodnim ekvivalentima, barem ne u većini primjera.

Sam pojam žargona nije lako definisati jer, kako Bugarski napominje, „[ž]argon je jezik u malom“ (2006: 5). Njegove granice (i socijalne i lingvističke) teško je odrediti i kriterijumi koji riječima daju status žargona nisu jasno definisani. Iako je ranije bio svojstven određenim društvenim grupama, danas je žargon jedne grupe najčešće dostupan i poznat i drugim grupama. U odjeljcima koji slijede uspostavićemo distinkciju između termina *žargon*, kao varijeteta nekog jezika, i termina *žargonizam*, koji se odnosi na leksičke jedinice u okviru datog žargona. Po uzoru na englesku terminologiju, i kod nas (Simeon, 1969) nalazimo termine *žargon*, *sleng argo* i *kent*, koji se, međutim, upotrebljavaju u širokom, dosta neodređenom značenju i između kojih skoro da se može staviti znak jednakosti. Termini karakteristični isključivo za srpskohrvatsko jezičko područje jesu *šatrovački*, *sljepački* i *gegavački*, koji se, samo u najopštijem smislu, mogu smatrati našim pandanima *argoa*, jer su to ipak dva različita tipa jezika.

Osnovna odlika žargona jeste stilska markiranost, koja se uglavnom javlja na leksičkom, mada se može javiti i na gramatičkom i fonološkom nivou. To je neformalni govorni varijetet, što znači da se razlikuje od književnog jezika, zbog čega je dugo bio zanemaren kao predmet lingvističkih proučavanja. Kako se viđenje žargona mijenjalo, može se provjeriti ako se informišemo preko rječnika lingvističkih termina. Za žargon u širem smislu, *Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva* navodi da je to „neprirodna, jezičko i stilski neukusna izraslina na normalnom jeziku“ (Simeon, 1969b: 795). *Leksikon jugoslavenskog leksikografskog zavaoda* [Leksikon JLZ] daje sličnu definiciju: u proširenom značenju žargon je „bilo koji slabo razumljiv, osebujan, nepravilan govor“ (Leksikon JLZ, 1974: 1091). Vidimo, dakle, da je žargon u proteklim decenijama bio negativno vrednovan. U savremenim lingvističkim krugovima, međutim, na žargon se gleda kao na svjedočanstvo o kreativnosti jezika, a na omladinski žargon kao na „jedan našem vremenu prilagođen vid ispoljavanja prastare, čak pre-logičke ljudske potrebe za svakodnevnim poetskim komuniciranjem [putem jezika, jer se poetski može komunicirati i izvan njega] sa ljudima i svetom [...]“ (Andrić, 2005: XVIII).

Na srpskohrvatskom jezičkom području bavljenje žargonom se pokazalo najplodotvornije u leksikografiji. Najznačajniji su rječnici žargona Andrić (1976, 2005), Sabljak (1981, 2001), Gerzić/Gerzić (2002) i Imami (2003). Međutim, do knjiga Ranka Bugarskog na našem prostoru nije bilo zapaženije teorijske analize ovog jezičkog fenomena. *Žargon: lingvistička studija* (2003) jedino je naučno djelo na našem prostoru u kojem se žargonu pristupa sa sociolingvističkog aspekta. Ovdje Bugarski ispituje imeničku sufiksaciju kao mehanizam građenja žargonizama.

METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Kako žargon, kao jezička pojava, spada u oblast leksikostilistike, naše istraživanje je makrolingvističko. Bavimo se ne samo formalnom interpretacijom žargonizama već i njihovim semantičkim odlikama, pa će se rad oslanjati na transformaciono-generativni model kontrastivne analize. Za korpus su nam poslužila četiri srpska i dva engleska filma, u kojima smo pronašli 240 primjera žargonizama. Građu čine filmovi: *Munje* (2001); *Fish Tank* (2009); *Parada* (2011); *Mi nismo anđeli 2* (2005); *Mi nismo anđeli* (1992) i *Snatch* (2000). Odlučili smo se za ovakav korpus jer jezik likova u filmovima ima odlike govornog jezika, a žargon je sam po sebi pretežno govorni varijetet. Imajući u vidu i činjenicu da žargon vremenom zastarijeva, filmovi koje smo uzeli u obzir novije su produkcije. I konačno, napomenućemo da ovaj rad ne zalazi u oblast stručnog,

već supkulturnog i omladinskog tipa žargona. U četiri filma (*Munje; Parada; Mi nismo anđeli 2; Mi nismo anđeli*) srpski jezik imaće ulogu jezika A, dok će engleski jezik biti jezik B. Dakle, u ovom korpusu analizirani su engleski prevodni ekvivalenti žargonizama iz polaznog jezika, odnosno jezika A. U preostala dva filma (*Snatch; Fish Tank*) engleski jezik imaće ulogu jezika A i u njima ćemo analizirati srpske prevodne ekvivalente za pronađene engleske žargonske oblike. Radi se o zavisnoj (jednosmjernoj) kontrastivnoj analizi koja polazi iz smjera jezika A (=>). Jedinice poređenja biće jedinice ispod nivoa rečenice, prvenstveno leksičke jedinice. Kontrastiranje se može okarakterisati kao parcijalno jer istražujemo jedan lingvistički fenomen. Koristi se objektivna tehnika kontrastivne analize pošto prevodilac ima status drugog učesnika istraživanja. Kao posljedica toga, u velikoj mjeri uslovljava zaključke do kojih se dolazi u radu. Unutar objektivne tehnike korišćićemo jednosmjerni prevod koji predstavlja semantičku saglasnost teksta na jeziku A sa tekstem na jeziku B. Radi se o tehnici poređenja dvaju jezika na osnovu utvrđenih prevodnih ekvivalenata. Da bi se otkrili prevodni ekvivalenti, u tekstu na jeziku A posmatra se jedna jezička pojava, žargonizmi u ovom radu, a u prevodu tog teksta na jeziku B, bilježe se oni oblici kojima su žargonizmi prevedeni u jeziku B. Ova tehnika omogućava jasan prikaz sličnosti i razlika između dva jezika, i to ne samo njihova konstatacija već i njihovo jasno pokazivanje (Đorđević, 2004: 105–108).

Hipoteze postavljene u uvodnim odjeljcima rada provjeravaćemo analizom prevodnih ekvivalenata u jeziku cilju, i to sagledavajući njihove formalne i semantičke karakteristike. Stepem poklapanja dva jezika ustanovićemo proučavanjem definicija žargonizama u relevantnim rječnicima engleskog i srpskog jezika, i to: Andrić (2005); Delzal i Viktor (2007) i Torn (2007). Autori su izvodili zaključke proučavanjem postojećih prevoda filmova, odnosno u korpus su uvrštavali ekvivalente za koje se odlučio prevodilac filma. Prevodilac ima status drugog učesnika analize i u velikoj je mjeri uslovio zaključke do kojih smo došli, što doprinosi njihovoj subjektivnosti. To je očekivana posljedica objektivne tehnike koja je u osnovi ovog rada.

REZULTATI ANALIZE

U odjeljcima koji slijede nudimo prikaz formalnih i semantičkih odlika analiziranih žargonizama i njihovih prevodnih ekvivalenata. Započnimo analizu opisom formalnih karakteristika.

Formalne odlike

Tokom analize korpusa pronađen je veliki broj kombinacija kada je forma u pitanju. Slijedi pregled šest osnovnih kategorija u kojima se žargonizmi formalno javljaju u polaznom jeziku, krećući se od najmanje do najviše strukturne jedinice. U okviru svake od ovih kategorija izvršili smo statističku analizu svih pronađenih prevodnih ekvivalenata. Ovakva analiza propraćena je najreprezentativnijim primjerima koji su pronađeni u korpusu.

Žargonizam realizovan morfemom u polaznom jeziku. Zabilježena su dva (0,83%) primjera u kojima je žargonizam realizovan morfemom. U oba slučaja radi se o jednom od nekolicine infiksa u engleskom jeziku koji se koriste kao intenzifikatori.

Ako se slobodne morfeme umetnu u korijen, one su u velikoj mjeri dio pogođenog jezika i ovakva pojava predstavlja slučajeve umetanja intenzifikatora u osnovu riječi. Zbog toga je ovaj fenomen takođe poznat i kao INFIKSACIJA INTENZIFIKATORA ILI TMISIS, ukoliko je intenzifikator umetnut unutar složenice². (Jovanović, 2008: 72)

U srpskom jeziku obje ovakve afiksalsne jedinice realizovane su na nivou riječi, i to pridjeva.

(1a) You could land a jumbo-fucking-jet in there.

(1b) Možeš da spustiš jebeni džambodžet tamo.
(Snatch 00:27:26 – 00:27:28)

Žargonizam realizovan imenicom u polaznom jeziku. Daleko najveći broj žargonizama, tačnije 149, što ukupno čini 62,08% svih primjera, realizovan je imenicom. Zastupljenost imenica zaslužuje i nešto detaljniju analizu.

a) Od ukupno 149 primjera, njih 123 ili 82,55%, pripada kategoriji gdje je imenica prevedena imenicom.

b) Zapaženo je da je najviše slučajeva zajedničkih (brojivih) imenica prevedenih istom vrstom imenice (107 ili 86,99%). Interesantan je

---

² "If free morphemes are inserted in the root, they are largely part of affected language and these items present instances of inserting expletives within word bases. This is the reason why the phenomenon is also called EXPLETIVE INFIXATION or TMESIS, if the expletive happens to be inserted within a compound." [Autori koriste sopstveni prevod]

podatak da su ovakve imenice u ulozi prevodnih ekvivalenata u značajnom broju primjera složenice, a da je skoro zanemarljiv broj slučajeva u kojima imamo neslaganje u broju između imenica polaznog jezika i jezika cilja.

- (2a) Šećere, drži se, brate, molim te.
- (2b) Sugar, hold on my little one, please.
(Parada 00:03:43 – 00:03:46)

c) Pronađeno je pet (4,06%) primjera u kojima imenički prevodni ekvivalent ima samo jedninu, dok je ukupno sedam puta (5,69%) ekvivalent bila *pluralia tantum*.

- (3a) Šećere, drži se, brate, molim te.
- (3b) Here's the dough. Try countin' it.
(Mi nismo anđeli 2 00:03:07 – 00:03:09)
- (4a) Ooo, popravili smo ćoroskope.
- (4b) Wow, you fixed your goggles.
(Mi nismo anđeli 2 00:19:56 – 00:19:58)

č) Potpunu dominaciju zajedničkih imenica djelimično narušavaju četiri (3,25%) primjera imenica nastalih od glagola u ulozi prevodnog ekvivalenta.

- (5a) To se zove *jebanje*.
- (5b) That's *fuckin*g. (Mi nismo anđeli 00:01:25 – 00:01:30)

ć) S obzirom na procenat imenica prevedenih istom vrstom riječi, razumljivo je zašto broj od samo sedam (ili 4,69%) imenica prevedenih glagolom zauzima drugo mjesto.

- (6a) [...] *šit* je žurka.
- (6b) [...] the party *sucks*. (Mi nismo anđeli 00:25:03 – 00:25:08)

d) Pronađena su ukupno dva (1,34%) primjera u kojima je imenica prevedena pridjevom.

- (7a) Bila sam *klinka*.
- (7b) I was *young*. (Parada 01:09:51 – 01:09:55)

dž) Zabilježen je jedan primjer, što ukupno čini 0,67% svih primjera, u kojem je imenica prevedena brojem.

- (8a) Svakom po *soma* za tri čuke posla.
- (8b) 100 per person for 3 hours. (Parada 00:39:35 – 00:39:39)

đ) U šest (4,02%) primjera u kojima je prevodni ekvivalent ostvaren sintagmom, imenica se našla u ulozi originalnog žargonizma. Zapaženo je da je samo u dva primjera imenica prevedena sintagmom čija glavna riječ pripada istoj vrsti riječi korišćenoj u polaznom jeziku. Kao prevodni ekvivalenti pored, naravno, imeničkih, javljaju se i glagolske sintagme.

(9a) Obožavam *lujke*.

(9b) I love *the crazy ones*. (*Mi nismo anđeli* 00:06:45 – 00:06:51)

(10a) Ako ti je već *smor* da čitas [...].

(10b) If you *don't feel like* reading [...]. (*Mi nismo anđeli 2* 00:42:37 – 00:42:41)

e) U korpusu postoji samo jedan primjer (0,67%) prevodnog ekvivalenta u obliku zavisne predikativne rečenice, ili, da budemo još precizniji, imperativne izrične rečenice. S ovim primjerom ćemo se ponovo susretati u drugom dijelu naše analize, koja se bavi semantičkim odlikama žargonizama (v. odjeljak *Nulta ekvivalencija*).

(11a) She'll get a good *hiding* if she does.

(11b) Moraće dobro *da se sakrije* ako to uradi. (*Fish Tank* 00:50:54 – 00:50:56)

f) Pronađeno je devet (6,04%) primjera u korpusu u kojima imenica nije dobila svoj prevodni ekvivalent.

(12a) I can't help, *guv*.

(12b) Ne mogu da pomognem *****. (*Snatch* 00:48:23 – 00:48:24)

Žargonizam realizovan glagolom u polaznom jeziku. Glagoli opravdano dolaze na drugo mjesto s ukupno 63 registrovana slučaja, čineći tako četvrtinu svih pronađenih primjera (26,25%).

a) Kada govorimo o glagolima koji imaju svoj prevodni ekvivalent, može se konstatovati da, za razliku od imenica, svi pronađeni primjeri žargonizama realizovani glagolom (njih 61) za svoje prevodne ekvivalente imaju glagole. Analizom se došlo do zaključka da je preko 80% žargonizama prevedeno glagolom u ličnom glagolskom obliku (13), a da na prelazne (rekcijske) (15) i povratne glagolske oblike (14) otpada 15,86% svih primjera iz ove kategorije. Možda i nije toliko nebitno pomenuti da je više od polovine srpskih povratnih glagola prevedeno engleskim više-

članim glagolima³, kao u primjeru: Marina, na njega *se lože* najmanje pedeset riba u gradu / There's at least fifty gorgeous chicks *after him* (*Mi nismo anđeli* 00:19:19 – 00:19:23). Zapaženo je da su najčešće korišćena glagolska vremena u korpusu prezent i perfekat, dok su futur I, aorist i imperativ nešto manje učestali.

- (13a) [...] a on tamo *sere* o nekom splavu.
- (13b) [...] and he *is bullshitting* about some raft. (*Parada* 00:20:32 – 00:20:35)
- (14a) Your mum's *passed out*.
- (14b) Keva ti *se dobro urokala*. (*Fish Tank* 00:13:23 – 00:13:25)
- (15a) Pa zašto onda *đuskaš* džepni bilijar?
- (15b) Then why do you *play* 'pocket-pool'? (*Mi nismo anđeli 2* 00:17:59 – 00:18:03)

b) Pronađena su samo dva (3,17%) primjera u kojima je glagol ostao bez prevodnog ekvivalenta.

- (16a) Ljudi će da otkinu kad to *provale*.
- (16b) They'll kill for it *****. (*Munje* 00:09:43 – 00:09:45)

Žargonizam realizovan pridjevom u polaznom jeziku. Pridjevi zauzimaju treće mjesto, s ukupno 15 primjera zabilježenih u korpusu, što ukupno čini 6,25% svih primjera žargonizama. Zanimljivo je da nije zapažen nijedan slučaj komparacije pridjeva, to jest svi su pridjevi dati u svom osnovnom stepenu komparacije (pozitivu). U okviru ove kategorije pronađene su tri kombinacije. Pridjev je preveden istom vrstom riječi u deset primjera (66,66%), a glagolom u četiri (26,66%), dok je samo u jednom slučaju (6,66%) pridjev u ulozi intenzifikatora ostao bez svog prevodnog ekvivalenta.

- (17a) Talk about ugly you *skanky* little pikey.
- (17b) Grozote kažeš, *smrdljiva* ciganšturo? (*Fish Tank* 00:03:23 – 00:03:25)
- (18a) Hej, nešto ste *gotivni*.
- (18b) I *dig* you guys. (*Munje* 00:29:25 – 00:29:27)
- (19a) I'm not a *bloody* kid you know.
- (19b) Nisam ***** dete. (*Fish Tank* 00:04:10 – 00:04:12)

---

³ Za potrebe ovog rada pod višечlanim glagolima podrazumijevamo frazne glagole, prepozicijske glagole, frazno-prepozicijske glagole kao i oblike idiomatizovanih glagolsko-prijedloških sintagmi.

Žargonizam realizovan sintagmatskim i prijedloško-padežnim konstrukcijama u polaznom jeziku. Ne tako veliki broj žargonizama (devet primjera ili 3,75%) realizovan je pomenutim konstrukcijama. Njih sedam (77,77%) pripada prijedloško-padežnim konstrukcijama koje su prevedene istom strukturnom jedinicom. U preostala dva primjera (22,22%) zapažen je po jedan primjer žargonizama u obliku glagolske sintagme i prijedloško-padežne konstrukcije čiji je prevodni ekvivalent riječ (glagol i pridjev).

(20a) Which means, you're in *his pocket*.

(20b) Što znači, u *njegovom ste džepu*. (*Snatch* 00:10:40 – 00:10:43)

(21a) [...] nobody *takes a dive* in my fights.

(21b) [...] niko u mojim mečevima *ne pada*. (*Snatch* 00:10:56 – 00:10:59)

(22a) Čoveče, ova riba je *do jaja!*

(22b) Man, that chick's *awesome!* (*Munje* 01:09:06 – 01:09:07)

Žargonizam realizovan rečenicom u polaznom jeziku. Pronađena su samo dva (0,83%) primjera realizovana nezavisnom (upitnom) rečenicom, što je siguran pokazatelj da žargonski oblici i nisu baš tako često ostvareni višim strukturnim jedinicama. Zanimljivo je da je u oba primjera takav žargonizam ostao bez svog prevodnog ekvivalenta.

(23a) U kom si *fazonu?* (*Munje* 00:08:17 – 00:08:19)

(23b) *****

Pređimo sada na semantički dio interpretacije rezultata kako bismo vidjeli do kakvih zaključaka će nas takva analiza dovesti.

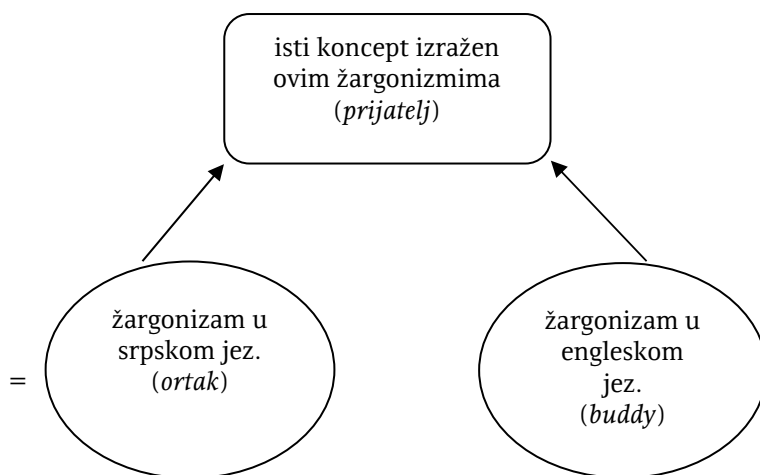
Semantičke odlike

Kada je *tertium comparationis* semantičke prirode, naše istraživanje je, prema stepenu prenesenog značenja, dalo sljedeće kategorije: 1. žargonizam preveden žargonizmom, 2. žargonizam preveden neutralnom riječju, 3. djelimično preneseno značenje i 4. nulta ekvivalencija. Napominjemo da će jedan dio ovog odjeljka u kojem se navode manje, odnosno više uspješna prevodilačka rješenja biti prožet subjektivnim ocjenama i rezultatima. Stoga, analiza stepena uspješnosti prevodilačkih rješenja ulazi neminovno u sferu stilistike, a data prevodilačka rješenja ne mogu uvijek ili u potpunosti dobiti status prevodnog ekvivalenta.

Žargonizam preveden žargonizmom. U ovu kategoriju ubrajamo primjere čiji prevodni ekvivalenti u ciljnom jeziku takođe imaju status žargonizma, pri čemu je semantičko značenje preneseno u potpunosti. Ova kategorija uključuje najviše primjera (ukupno 109).

- (24a) You all love your *booze* in this family, don't you?
(24b) Volite *cugu* u vašoj kući, a? (*Fish Tank* 00:13:33 – 00:13:35)
(25a) Dolazim sa dva super *tipa* i jednim nenormalnim.
(25b) I'm coming with two cool *guys* and one crackpot. (*Munje* 00:39:18 – 00:39:22)

a) Isti koncepti izraženi žargonizmima u oba jezika. U ovoj kategoriji dolazi do poklapanja u značenju, ali isto tako i u stilu. S obzirom da se radi o visokom stepenu poklapanja, željeli smo proširiti analizu i dalje istražiti za koje se to dijelove realnosti ovakvi žargonizmi vezuju.

Shema 1. Isti koncepti izraženi žargonizmima u engleskom i srpskom jeziku

Ono što Shema 1. predstavlja jeste da riječi *ortak* i *buddy* imaju isto značenje – *prijatelj* – ali su isto tako i žargonizmi. U korpusu smo pronašli još takvih primjera, pa možemo zaključiti da postoje određeni dijelovi realnosti za koje se javlja potreba da se u obje kulture izraze žargonizmima (radi detaljnije analize v. odjeljak *Diskusija*).

b) Motivacija žargonizama. Pri analizi nametnulo se i pitanje motivacije žargonizama u ova dva jezika. Pod motivacijom žargonizama

ovdje podrazumijevamo odnos između osnovnog značenja riječi i značenja koje riječ ima u žargonskoj upotrebi. Razmotrimo sljedeći primjer:

(26a) Daj poštedi me tih maminih *sranja*.

(26b) Spare me your mom's *crap*, please. (*Mi nismo anđeli* 2 00:12:46 – 00:12:48)

Kao žargonske riječi, *sranje* i *crap* označavaju isti koncept:

sranje – „brbljanje, [...], fraziranje, trabunjanje“ (Andrić, 2005: 237);
crap – „worthless nonsense“ (Торн [Thorne], 2007: 108).

Međutim, odmah primjećujemo poklapanje i u osnovnim značenjima – *nusproizvod metabolizma*. Slični primjeri iz našeg korpusa su: *five-petak*, *sestro-sister*, *cunt-pizda*, *smrad-stinker*, *vatati se-grope*, *tits-sise*, itd. Za ovakve primjere možemo reći da imaju istu motivaciju.

Mnogo je više primjera različite motivacije: *nerve-petlja*, *riba-chick*, *šuška-wad*, *cupi- ass*, *kokoška-dummy*, *jaje-fart*, *startovati-hit on sb*, *jaja-balls*, *tetke-girls*, *tart-kurva*, *stoned- uduvan*. Uzmimo jedan od ovih primjera kako bismo pokazali šta mislimo pod različitom motivacijom:

(27a) Marina, na njega se lože najmanje pedeset *riba* u gradu.

(27b) There's at least fifty gorgeous *chicks* after him. (*Mi nismo anđeli* 00:19:19 – 00:19:23)

Kao i u prethodnom primjeru, najprije ćemo dati žargonska značenja:

riba – „devojka“ (Andrić, 2005: 217);

chick – „a girl, girlfriend“ (Thorne, 2007: 87).

Žargonsko značenje je isto, ali osnovna značenja ovih riječi nisu pošto upućuju na različite vrste životinja.

Nije iznenađujuće da prednjače primjeri različite motivacije usljed kulturološke uslovljenosti. U različitim kulturama stvarnost se drukčije percipira, što se takođe manifestuje u jeziku, a samim tim i u žargonizmima. S obzirom da se ovaj zaključak nametnuo iako nije bio cilj našeg istraživanja, nemamo dovoljno prostora da mu posvetimo više pažnje, mada bi svakako bilo zanimljivo istražiti kulturološke razlike u motivaciji žargonizama.

Žargonizam preveden neutralnom riječju. U ovu kategoriju ubrajamo primjere u kojima žargonizmi jezika izvora nisu realizovani žargonizmima u jeziku prevoda, ali ta prevodilačka rješenja nose isto značenje. Od 85 primjera, 49 ih je sa srpskim kao izvornim jezikom (57,64%),

a 36 (42,35%) kada je izvorni jezik engleski. Iz ovih podataka zaključujemo da oscilacije u procentima nisu velike. S obzirom da je korpus raznolik, ne može se reći da je jedan od ova dva jezika siromašniji ili bogatiji u pogledu žargonizama, već samo da za date koncepte ne postoji poklapanje u žargonizmima.

a) Prevodilac nije imao izbor žargonizma u jeziku cilju. Ovdje se osvrćemo na primjere iz korpusa kada je prevodilac izabrao neutralnu riječ za žargonizam iz polaznog jezika, jer mu se takav prevod nametnuo kao jedino moguće rješenje.

(28a) Pa, vidi mene, pa šta. Nova *jaša*, nova *maja*.

(28b) I mean look at me. New *coat*, new *T-shirt*. (*Munje* 00:42:33 – 00:42:37)

Imenice *coat* i *T-shirt* nisu žargonizmi, ali su u datom kontekstu oni optimalna prevodilačka rješenja. Prevod nije realizovan žargonizmima zato što u ciljnom jeziku nije postojao adekvatan žargonizam za date koncepte, što nas ponovo vodi do kulturoloških razlika (v. odjeljak *Motivacija žargonizama*).

b) Prevodilac je imao izbor žargonizma u jeziku cilju. Prednjače primjeri kada je postojala opcija da se izabere žargonizam, ali je prevodilac nije iskoristio:

(29a) Koji si ti *ljakse*.

(29b) You are such *savage*. (*Parada* 00:10:52 – 00:10:54)

(30a) You're a ruthless little *cunt*, Liam.

(30b) Ti si malo, bezobzirno *đubre*, Lajam. (*Snatch* 00:10:15 – 00:10:19)

(31a) Da mi vratiš i 'čerku i *ajkulu* do 11h.

(31b) Bring my daughter and my *car* back by 11. (*Mi nismo anđeli 2* 00:49:21 – 00:49:24)

Mucksavage i *pizda* bili bi žargonski pandani leksičkim jedinicama *ljakse* i *cunt*, ali je prevodilac upotrijebio neutralne termine. Postoji značajan broj slučajeva koji su slični posljednjem u ovoj kategoriji. Za takve primjere nismo mogli pronaći žargonske pandane, ali, bez obzira na to, prevodilac je svakako mogao iskoristiti mnoštvo neformalnih izraza. U ovom konkretnom slučaju, *ajkula* se odnosi na „veći automobil marke Citroen“ (Andrić, 2005: 2); umjesto *car* nudi se mnoštvo neformalnih rješenja poput *machine* ili *ride*, koji se, istini za volju, ne odnose na ovu marku automobila, ali su, svakako, stilski adekvatniji.

Djelimično preneseno značenje. Provjerom semantičkih odlika prevodilačkih rješenja došlo se do zaključka da u 12 primjera značenje nije u potpunosti preneseno, već samo djelimično. To znači da u određenom stepenu postoji odstupanje od onoga što žargonizmi polaznog jezika zaista označavaju i da je, samim tim, prevodilac mogao ponuditi bolja rješenja. Bez obzira na to, bitno je naglasiti da prevodilac ne dovodi u pitanje razumljivost prevoda. Analizom primjera pokušaćemo razjasniti zašto je prevodilac ponudio određena rješenja.

a) Prevodilac nije bio dovoljno precizan prilikom prenošenja semantičkog sadržaja, a kao posljedica toga prevodilačko rješenje nedovoljno je određeno. Prema širini pojma ponuđenog rješenja u ciljnom jeziku, izdvajaju se dvije kombinacije:

1. Prevodilačko rješenje ima šire značenje od originalnog žargonizma. Engleska imenica *wino* označava *alkoholičara* (Thorne, 2007: 480). Međutim, alkoholizam je samo jedna u nizu od negativnih osobina koje epitet *ološ* nosi sa sobom.

(32a) All those *winos* and skanks.

(32b) Sa tim kurvama i *ološem*. (*Fish Tank* 00:18:42 – 00:18:43)

2. Prevodilačko rješenje uže je po značenju tako da ne obuhvata sve aspekte značenja originalnog žargonizma. Srpski žargonizam *uvaliti* odnosi se na prevaru bilo koje vrste (Andrić, 2005: 261), a u navedenom primjeru označava uvaljivanje slabije valute prilikom vraćanja uzetog novca. Njegov parnjak ima značenje „to overcharge“ (Delzal i Viktor [Dalzell & Victor], 2007: 541), te se može upotrijebiti samo u sumnjivim trgovačkim transakcijama.

(33a) Samo pazi ti da ti ne *uvali* dinar.

(33b) Never mind. Just don't let him *rip you off*. (*Munje* 00:44:42 – 00:44:45)

b) Prevodilac je želio da sačuva osnovnu komunikativnu vrijednost rečenice polaznog jezika, a da bi to postigao, morao se odlučiti za nešto slobodniji prevod.

(34a) „Ej, ti smradu, gadni satelitu, siđi dole, apiš me za *kitu*.“
Kapiraš? Rimuje se, satelitu-kitu.

(34b) „Hey, you crappy satellite, come on down you *piece of shite!*“
Get it? It rhymes: satellite-shite. (*Munje* 00:29:12 – 00:29:21)

U navedenom primjeru bilo je potrebno sačuvati rimu. Prevodilac je to uspješno postigao, ali na štetu semantičkog značenja originalnog žargonizma.

c) Prenošenje semantičkog sadržaja predstavljalo je zahtjevan posao zbog nedostatka vokabulara. Pronađen je znatan broj primjera kod kojih premodifikacija (ili zavisni konstituent u srpskom) imenice engleskog jezika (u svim je primjerima to pridjev) nosi semantičko značenje imenice srpskog, dok glavna riječ ove imeničke sintagme samo djelimično prenosi značenje i često je sredstvo za izražavanje negativnog stava govornika.

(35a) Pokušáš da kultivišeš *sirovinu* [...].

(35b) I tried to make *a primitive redneck* more cultural [...]. (*Parada* 00:20:31 – 00:20:35)

(36a) *Stipso* jedna.

(36b) You *stingy fuck*. (*Mi nismo anđeli 2* 00:54:16 – 00:54:18)

U navedenim primjerima prevodilac je mogao iskoristiti *yob*, *roughneck* ili *bogan* kao žargonska prevodna rješenja za imenicu *sirovina*, dok bi *tight-arse*, *tight wad* ili *skinflin* bili samo neki od parnjaka imenice *stipsa*.

č) Nije baš najjasnije zašto se prevodilac odlučio za određena rješenja. U jednom broju primjera može se samo nagađati o mogućim uzrocima.

(37a) What's to stop it blowing your *bollocks* off when you sit?

(37b) Šta ih sprečava da ti oduvaju *glavu* kada sjedneš? (*Snatch* 00:08:34 – 00:08:38)

Moguće je da je prevodilac smatrao da je *glava* više „u duhu“ našeg jezika, iako originalni žargonizam *bollock(s)* označava *testise* (Dalzell & Victor, 2007: 76). S obzirom da se radi o metonimiji, prevodilac je opravdano pretpostavio da prevod neće biti doveden u pitanje. Isto tako, moguće je da je prevodilac težio da izbjegne upotrebu opscenih riječi.

Nulta ekvivalencija. U ovoj kategoriji s ukupno 34 primjera zapažene su dvije potkategorije: nulta ekvivalencija kada prevodni ekvivalent postoji, ali on uopšte ne prenosi semantičko značenje žargonizma iz jezika cilja (20 slučajeva ili 58,82%) i nulta ekvivalencija kada prevodni ekvivalent ne postoji, to jeste u jeziku cilju nije moguće pronaći ekvivalent koji bi u bilo kojem stepenu semantički odgovarao originalnom žargonizmu (14 primjera ili 41,17%).

a) Nulta ekvivalencija sa prevodnim ekvivalentom. Broj od 20 pronađenih primjera koji su neadekvatno prevedeni nije zanemarljiv. Stoga, u ovom pododjeljku pokušaćemo da obrazložimo i primjerima ilustrujemo nekoliko činilaca koji su usloveli pojavu ove vrste ekvivalencije, numerišući ih po njihovoj učestalosti.

1. Prevodilac ili nije upoznat ili ne obraća pažnju na leksemu koja ima samo jedno značenje (monosemija), pa uvodi prevod koji mu se čini logičnim na osnovu konteksta.

(38a) *I'm pissed.*

(38b) *Blokirah.* (*Fish Tank* 00:20:34 – 00:20:35)

Ako se uzme u obzir širi kontekst filma koji nam sugeriše da govornik nailazi na poteškoće prilikom izvršenja započete aktivnosti, ponuđeni prevod čini se sasvim logičnim. Očigledno je da kontekst nije uvijek dovoljan, jer da jeste, prevodilac bi napravio bolji izbor pošto se pridjev *pissed* odnosi na osobu u alkoholisanom stanju (Thorne, 2007: 336).

2. Ne postoji odgovarajuće objašnjenje za ovu pojavu. Upoređivanjem značenja originala i ponuđenog rješenja u ciljnom jeziku, ali i posmatranjem šireg konteksta, nije se moglo doći do logičkih zaključaka kojima bi se pojedini izbori prilikom prevođenja objasnili.

(39a) *You little bugger.*

(39b) *Ti mali kopaču.* (*Snatch* 00:18:08 – 00:18:09)

3. Bukvalan prevod. Prevodilac često koristi, kao jedini izbor u prevodu, osnovno značenje riječi, koje ne odgovara kontekstu. To je često i izvor humora.

(40a) *He's got as many of these nuts as he has those nuts.*

(40b) *Ima više tih lešnika nego onih.* (*Snatch* 01:12:38 – 01:12:41)

U navedenom primjeru izdvojene riječi su homonimi. Naime, *nut* žargonski označava *testise* ali isto tako i *glavu*, to jeste inteligenciju (Thorne, 2007: 314–315). Međutim, to očigledno nije prepoznato. Takođe, nije poznato zašto se prevodilac odlučio baš za ovo koštuničavo voće.

4. Pogrešan izbor jednog od mogućih značenja polisemičnih riječi u datom kontekstu. Nije tako rijedak slučaj da se prevodilac odluči za jedno od značenja lekseme jer ne uzima u obzir kontekst, koji mora biti širi od rečeničnog.

(41a) I'd better get off to bed. I'm *wasted*.

(41b) Bolje da legnem. *Crk'o sam od umora*. (*Fish Tank* 00:21:32 – 00:21:36)

Jedno od značenja pridjeva *wasted* jeste *iscrpljen*, koje se prevodiocu nameće kao dobro rješenje na osnovu konteksta prethodne rečenice. Međutim, širi kontekst koji se morao imati na umu, kao i činjenica da se pridjev *wasted* i u značenju *iscrpljen* ovdje ne može iskoristiti jer označava iznemoglost izazvanu slabom ishranom (Cambridge Advanced Learner's Dictionary, 2008: 1638), trebalo bi da pomognu prevodiocu da shvati kako osoba odlazi u krevet jer je *pijana* (Thorne, 2007: 469), što je još jedno od značenja ovog pridjeva.

5. Pogrešna analogija. Osobi koja prevodi poznato je značenje jedne vrste riječi. To značenje se prenosi na druge vrste koje samo prividno odaju utisak pripadnosti istoj paradigmi.

(42a) She'll get a good *hiding* if she does.

(42b) Moraće dobro *da se sakrije* ako to uradi. (*Fish Tank* 00:50:54 – 00:50:56)

Prevodilac zna značenje glagola *to hide*, a na osnovu nastavka koji u engleskom jeziku imaju glagolske imenice, pogrešno zaključuje da je *hiding* imenica nastala od glagola *to hide*. Samim tim prenosi se značenje glagola na imenicu koja nije njegov parnjak i koja ima sasvim drukčiji semantički sadržaj, jer *hiding* označava *fizičko premlaćivanje* (Dalzell & Victor, 2007: 331).

Ono što se nije moglo očekivati prije analize ove vrste nulte ekvivalencije jeste da će biti zabilježeno 15 od ukupno 20 primjera u kojima je engleski polazni jezik. Nameće se neobičan zaključak da je prevod na maternji jezik bio nešto veći izazov za prevodioca. Ipak, da li će prevod na maternji jezik biti zahtjevniji posao ili ne, zavisi od individualnih sposobnosti. Stoga, ovakvi zaključci ne mogu biti realni pokazatelji težine određene vrste prevoda.

b) Nulta ekvivalencija bez prevodnog ekvivalenta. Za veliki broj primjera iz ove kategorije teško je odrediti razloge nulte ekvivalencije, ali se pretpostavlja da je prenos semantičkog sadržaja bio nezahvalan posao za prevodioca.

(43a) Neće da sredi studio, boli ga *patka*.

(43b) No studio****. (*Munje* 00:25:33 – 00:25:40)

Isto tako, moguće je da je prevod žargonskog oblika smatran ne toliko bitnim za očuvanje osnovnog značenja rečenica iz polaznog jezika. Došlo se do interesantnih zapažanja kada su u pitanju imenički oblici engleskog jezika bez prevodnog ekvivalenta. Naime, u značajnom broju primjera ovakvi oblici se koriste kao jedan vid obraćanja kojim govornik izražava svoj stav (obično negativan) prema socijalnom, ekonomskom i svakom drugom statusu svojih sagovornika. S obzirom da ovakvi imenički oblici u našem jeziku nisu toliko učestali kao u engleskom, na neki način je razumljivo zašto je njihovo mjesto u jeziku cilju ostalo upražnjeno. Takođe, jedno od mogućih objašnjenja pojave nulte ekvivalencije leži u činjenici da je prostor koji prevodilac ima na raspolaganju prilikom upisivanja prevoda, ograničen.

(44a) Tyler, what are you doing? *Duh*, what does it look like?

(44b) Tajler, šta to radiš? Na šta ti liči ***** ? (*Fish Tank* 00:01:41 – 00:01:44)

DISKUSIJA

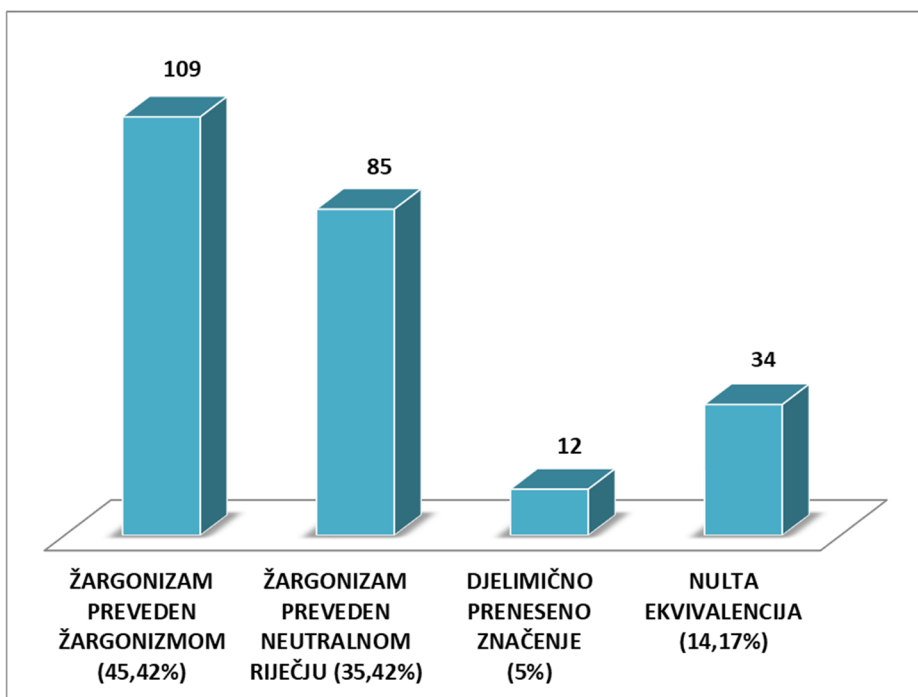
Na osnovu formalno-semantičkog pregleda dobijenih kategorija moguće je izvesti sljedeće zaključke: u svim kategorijama koje se tiču forme 89.58% žargonizama prevedeno je istom strukturnom jedinicom. Ne tako veliki procenat žargonizama (10,42%) prevedenih drugom strukturnom jedinicom (najviše je takvih primjera, kao što smo vidjeli, u kombinaciji riječ-sintagma) samo je dobar pokazatelj sličnosti ova dva jezika, barem kada je u pitanju formalni aspekt. Jednostavnije rečeno, da prethodna tvrdnja nije istinita, nejednakost u pogledu strukturnih jedinica u dva jezika poprimila bi daleko veće razmjere jer bi jezik cilj opisno pokušavao da prenese žargoniski oblik. Isto tako, bitno je naglasiti potpunu dominaciju žargonizama realizovanih na nivou riječi, i to imeničkih oblika (133 ili 55,41%), budući da je samo njih 13,34% ostvareno drugom jedinicom.

Tabela 1. daje pregled forme žargonizama u polaznom jeziku i njihovih prevodnih ekvivalenata u ciljnom jeziku.

Tabela 1. Brojčani i procentualni udio žargonizama u polaznom i ciljnom jeziku.

Žargonizmi u polaznom jeziku			Prevodni ekvivalenti		
Forma	n	%	Forma	n	%
MORFEMA	2	0,83	Pridjev	2	100
IMENICA	149	62,08	Imenica	123	82,55
			a) zajedničke imenice	107	86,99
			b) singularia tantum	5	4,06
			c) pluralia tantum	7	5,69
			d) glagolske imenice	4	3,25
			Glagol	7	4,69
			Pridjev	2	1,34
			Broj	1	0,67
			Sintagma	6	4,02
			Zavisna rečenica	1	0,67
			Bez prevodnog ekvivalenta	9	6,04
GLAGOL	63	26,25	Glagol	61	96,82
			a) glagol u ličnom glagolskom obliku	51	80,95
			b) povratni glagol	8	12,69
			c) prelazni glagol	2	3,17
			Bez prevodnog ekvivalenta	2	3,17
PRIDJEV	15	6,25	Pridjev	10	66,66
			Glagol	4	26,66
			Bez prevodnog ekvivalenta	1	6,66
SINTAGMATSKE I PRIJEDLOŠKO-PADEŽNE KONSTRUKCIJE	9	3,75	Sintagmatske i prijedloško-padežne konstrukcije	7	77,77
			Glagol	1	11,11
			Pridjev	1	11,11
REČENICA	2	0,83	Bez prevodnog ekvivalenta	2	100

Kada govorimo o semantičkim karakteristikama, činjenica da prva kategorija u kojoj je žargonizam preveden svojim parnjakom obuhvata daleko najveći broj primjera, jeste samo odlična ilustracija da značajan broj adekvatnih žargonskih pandana postoji u jeziku cilju. Isto tako, prenos semantičkog sadržaja nije predstavljao preveliki izazov za prevodioca, što se vidi iz obima prve dvije kategorije. Navođenjem faktora koji su doveli da to ne bude slučaj u ostalim primjerima, možemo pretpostaviti da su sposobnost i pristup prevodioca u najvećem stepenu uslovlili odsustvo ne samo žargonizma kao optimalnog prevodilačkog rješenja već i adekvatnog prevoda uopšte. Slijedi grafički prikaz ove analize (*Grafikon 1.*).

Grafikon 1. Brojčani i procentualni prikaz semantičke analize žargonizama

Tokom analize semantičkih odlika žargonizama, izdvojili smo najobimniju kategoriju u kojoj su žargonizmi prevedeni žargonizmima. U ovoj kategoriji dolazi do poklapanja kako u oblasti semantike tako i u oblasti stilistike. Osvrnimo se sada da one koncepte iz realnosti za koje postoji potreba da se u oba jezika izraze žargonizmima. S obzirom da smo se usredsredili na žargon mladih, sasvim je razumljivo da postoji

najviše žargonizama koji su usko povezani sa iskustvima mlade populacije. U nastavku teksta izdvajamo najupečatljivija semantička polja iz našeg korpusa.

Aktivnosti: I u srpskom i u engleskom jeziku zapaža se težnja da se žargonizmi upotrebljavaju za različite aktivnosti svojstvene omladini. Najveća preokupacija mladih su muško-ženski odnosi i sve što oni podrazumijevaju. Tako, frajeri *startuju* ribe na koje se *pale*, *privode* ih, traže mjesta gdje će da se *vataju*, a kad im dosade, *šutnu* ih (*Fish Tank*, 2009; *Munje*, 2001). Društveni život obogaćuju odlascima na *svirke* (*Mi nismo anđeli 2*, 2005), gdje *cugaju*, *pljugaju* i *duvaju* (*Munje*, 2001), ali ništa od toga ne bi bilo bez koje *šuške* (*Parada*, 2011)

Nazivi za ljude i ljudske osobine: Društveni život je nezamisliv bez pojedinaca koji čine društvo. Epiteti su uglavnom u skladu sa nekim osobinama ili osobenostima pojedinaca, bili oni vrednovani pozitivno - *žestoka riba*, *ortak*, *brat*, *cupi*, *baja*, *car* (*Mi nismo anđeli 2*, 2005); negativno - *šupčina*, *bolid*, *šaban*, *kokoška*, *smrad*, *jaje*, *peder*, *seka Persa*, *džiber*, *tetka*, *pandur* (*Parada*, 2011; *Munje*, 2001) ili neutralno - *tip*, *klinac*, *matorci* (*Mi nismo anđeli*, 1992). Naglasićemo da je nimalo laskavih primjera daleko više.

Biološke odlike: Ne smijemo izostaviti ni činjenicu da se biološke odlike, naročito one iz domena seksualnosti i ekskrecije, u oba jezika izražavaju žargonizmima, poput: *kita*, *bulja* (*Munje*, 2001). S tim u vezi Andrić zapaža: „Ukoliko se jezikom ružnoća učini još ružnijom, u poređenju sa svojom verbalnom slikom ona biva prihvatljivija; opscenost tako igra ulogu katarze“ (Andrić, 2005: XI).

ZAKLJUČAK

Već je naglašeno da se ovaj rad bavi formalno-semantičkom analizom žargonskih oblika u dva jezika. Zaključci do kojih smo došli izvedeni su na osnovu prevodnih ekvivalenata u engleskom i srpskom korpusu; poklapanje u semantičkim obilježjima ili smo, pak, njegovo odsustvo ustanovili upoređivanjem definicija žargonizama iz korpusa u žargonskim rječnicima engleskog i srpskog jezika. Samim tim može se konstatovati da je prevodilac, kao drugi učesnik analize, uslovio zaključke do kojih smo došli, što dovodi u pitanje njihovu objektivnost. Ovo je očekivana posljedica tehnike koju smo koristili.

U uvodnim odjeljcima rada postavili smo našu glavnu hipotezu: formalno-semantičke karakteristike žargonizama u izabranom korpusu neće pokazati značajnije razlike između engleskog i srpskog jezika. Iz

ovakve pretpostavke izveli smo i dvije sekundarne hipoteze. Žargonizmi u oba jezika ostvariće se na nivou iste strukturne jedinice, i to najčešće na nivou riječi. Semantičke karakteristike žargona biće uspješno prenesene, ali ne uvijek žargonskim prevodnim ekvivalentima. Na osnovu analize koja je izvršena na korpusu, nameće se zaključak da je 215 ili, procentualno, 89,58% žargonizama prevedeno istom strukturnom jedinicom, što znači da je u jeziku cilju bilo dovoljno kapaciteta da se prenese žargonski oblik. Pored toga, s ukupno 208 (86,66%) pronađenih primjera, dokazali smo apsolutnu dominaciju žargonizama na nivou riječi u oba jezika. Isto tako, opravdano smo pretpostavili da će semantička obilježja žargonizama u najvećem broju primjera biti uspješno prenesena. Naime, ispostavilo se da je u 194 ili 80,84% primjera to i bio slučaj. Ipak, broj od 109 primjera (45,42%) žargonizama koji je preveden žargonizmima jeste nešto što nismo očekivali. Kao što smo već istakli, prevodilac kao drugi učesnik analize, utiče na objektivnost dobijenih rezultata: procentualni udio potpunog poklapanja oscilira u zavisnosti od nivoa uspješnosti kojom prevodilac prenosi semantički sadržaj analiziranog žargonizma.

Iz onoga što je rečeno u pregledu literature o žargonizmima, može se zaključiti da žargonizmi polako ali sigurno postaju sve privlačniji za lingvističku analizu. Stoga, o razmjerama budućih istraživanja može se samo naslućivati. Ovaj rad je otvorio niz pitanja, koja će, nadamo se, biti dobra osnova za potencijalna istraživanja. Jezik nas odaje i otkriva naše stavove o društvu, pa se postavlja pitanje šta razlike u motivaciji žargonizama govore o našoj ali i o engleskoj kulturi. Takođe, u korpusu smo primijetili oblike inverzije kao jednog od načina šifrovanja u srpskom jeziku, dok u engleskom nije zapažen nijedan takav primjer. Zanimljivo bi bilo pozabaviti se ovom jezičkom pojavom u engleskom jeziku s aspekta tvorbe riječi.

Literatura

- Ašić, T. (2011). *Nauka o jeziku*. Beograd: Beobook; Kragujevac: FILUM.
- Bugarški, R. (2003). *Uvod u opštu lingvistiku* (4. izd.). Beograd: Čigoja štampa; XX vek.
- Bugarški, R. (2006). *Žargon: lingvistička studija: drugo, prerađeno i prošireno izdanje*. Beograd: Biblioteka XX vek.
- Cambridge Advanced Learner's Dictionary* (2008) (3rd. ed.). Cambridge: Cambridge University.

- Dalzell, T., & Victor, T. (2007). *The Concise New Partridge Dictionary of Slang and Unconventional English*. London: Routledge (Taylor and Francis Group).
- Dorđević, R. (1989). *Engleski i srpskohrvatski jezik: kontrastivna gramatika imeničke grupe*. Beograd: Naučna knjiga.
- Dorđević, R. (2004). *Uvod u kontrastiranje jezika* (6. izd.). Beograd: Filološki fakultet.
- Jovanović, Ž. V. (2008). *English morphology: a coursebook*. Niš: Filozofski fakultet Niš.
- Katnić-Bakaršić, M. (2001). *Stilistika*. Sarajevo: Ljiljan.
- Klikovac, D. (2008). *Jezik i moć: ogledi iz sociolingvistike i stilistike*. Beograd: XX vek.
- Kristal, D. (1988). *Enciklopedijski rečnik moderne lingvistike*. Preveli s engleskog jezika Ivan Klajn i Boris Hlebec. Beograd: Nolit (A dictionary of linguistics and phonetics (1985). Basil Blackwell Ltd.).
- Leksikon JLZ: *Leksikon jugoslavenskog leksikografskog zavoda*. (1974). Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod.
- Mrazović, P. i Vukadinović, Z. (1990). *Gramatika srpskohrvatskog jezika za strance*. Sremski Karlovci i Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića Sremski Karlovci i Dobra vest Novi Sad.
- Simeon, R. (1969a). *Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva A-O*. Zagreb: Matica hrvatska.
- Simeon, R. (1969b). *Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva P-Ž*. Zagreb: Matica hrvatska.
- Šipka, D. (1998). *Osnovi leksikologije i srodnih disciplina*. Novi Sad: Matica srpska (odjeljenje za književnost i jezik).
- Thorne, T. (2007). *Dictionary of contemporary slang* (3rd. ed.). London: A and C Black.
- Vujanović, M. (2011). *Rečnik srpskoga jezika: izmenjeno i popravljeno izdanje*. Novi Sad: Matica srpska.
- Yule, G. (1996). *The study of language* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University.

***

- Андрић, С. (2005). *Двосмерни речник српској жаргону и жаргону сродних речи и израза: групо, знајно допуњено издање*. Београд: Зеpter Book World.
- Драгићевић, Р. (2010). *Лексикологија српској језика* (2. изд.). Београд: Завод за уџбенике.

Станојчић, Ж. и Поповић, Љ. (1995). *Грамађика српскога језика: уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе* (4. изд.). Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Izvori

- Andrić, R. (producent i režiser). (2001). *Munje*. [film]. Srbija: Yodi Movie Craftsman.
- Arnold, A. (producer and director). (2009). *Fish Tank*. [film]. The UK: BBC Films, UK Film Council, Limelight Communication, ContentFilm, Kasander Film Company.
- Dragojević, S. (producent i režiser). (1992). *Mi nismo anđeli*. [film]. Srbija: Avala Film, Radiotelevizija Beograd.
- Dragojević, S. (producent i režiser). (2005). *Mi nismo anđeli 2*. [film]. Srbija: Delirium, RTV Pink.
- Dragojević, S. (producent i režiser). (2011). *Parada*. [film]. Srbija: Delirium, Eurimages, Film and Music Entertainment, Forum Ljubljana, Mainframe Productions, Sektor Film Skopje.
- Ritchie, G. (producer and director). (2000). *Snatch*. [film]. The USA: Columbia Pictures Corporation, SKA Films.

Svetlana S. Vuksanović
Minja S. Radonja

FORMAL AND SEMANTIC ANALYSIS OF SLANG IN SERBIAN AND ENGLISH

Summary

The paper is concerned with the analysis of formal and semantic characteristics of slang words in the English and Serbian languages. The aim of the study is to determine the formal and semantic aspects of slang translation equivalents in the target language. The research can be described as interlingual, macrolinguistic and contrastive. Unidirectional translation was used as one of objective contrastive analysis techniques. The translator had the role of the second participant in the analysis due to the fact that his or her translation equivalents comprised the corpus. The corpus was made up of 240 slang words found in 6 movies (4 were Serbian movies while the remaining 2 were produced and directed in the USA and the UK, respectively). The movies used in the study are as follows: *Munje* (2001); *Fish Tank* (2009); *Parada* (2011); *Mi nismo anđeli 2* (2005); *Mi nismo anđeli* (1992) i *Snatch* (2000). Prior to the corpus analysis, it was presumed that both Serbian and English slang words would take the form of the same structural unit, presumably the form of a word. Where the semantic aspects of slang words were concerned, it was expected that the meaning of slang words would be successfully conveyed to the target language and that translation equivalents would not be in the form of slang words. The analysis of the formal characteristics showed slang words at the level of morpheme, word, phrase and clause. Within each of these categories, all the translation equivalents in the target language were classified and statistically analyzed, grading them from the smallest to the largest structural unit. The semantic analysis of slang translation equivalents, on the other hand, revealed the following categories: (i) a slang word realized as a slang word, (ii) a slang word realized as a neutral word, (iii) partial transfer of meaning, and (iv) zero equivalence. The analysis showed that 89.58% of slang words in all categories were translated into the same structural unit. The remaining 10.42% of them were translated into the target language by means of smaller or larger structural units (in the majority of these examples the meaning was conveyed in the form of phrasal translation equivalent). This is significant evidence of the similarity between the compared languages where form is

concerned. Moreover, 45.42% of examples of slang words realized as slang words is an excellent illustration of the fact that there is a significant number of slang translation equivalents in the target language. The first two categories comprised over 80% of the corpus, which answered the above-mentioned research question concerning the successful transmission of slang word meaning. There were 19.17% of examples in which meaning was not conveyed adequately, primarily due to translator's incompetence rather than target language gaps in terms of accurate translation equivalents. Therefore, the formal and semantic analysis showed no considerable differences in the contrasted languages regarding slang words.

Key words: contrastive analysis, English, meaning, Serbian, slang words, translation equivalents